

יום טוב פרק שני ביצה

יפ.

עין משפט
נר מצוה

מג א מיי פ"א מהל'
חגיגה הל' ח:
מד ב מיי שם הל' ט:
מה ג מיי שם הלכה ח
והלכה י:

רבינו חננאל (המשך)
ולפיכך ממזה. ואמר להו
רבה במחשבתו יצירת
מתוך מלשון דברי הכל,
ולאו כלשון הוא, והכא
בכלי שנגע בו כעדרה
מן השרץ, אינו יודע
אם כעדרה טמא או
אינו טמא, ובא לשאל
הדקמים האומר לו
טמא, וקמ"ל שכן החומט
תחלת ברייתו בעדרה,
(ו) וחזו"ל ליה להאי גברא
דאזיל לאטבולי להחאו
מנא דאיטמי כעדרה
מן השרץ שאינו מפורש

בחורו הוא שנשפט
 להם אבל הערב משמש
 כספר פירוש בחורו ובה
 השמש וטהר מידע
 ור"ש שער סבר
 מדה לא ידע הא נמי
 לא ידע. וטוביה מנב
 לב וטוביה וטוביה
 ירושלמי כיצד מטבילין
 לב, רצה לעשות
 עיסת עלב גת, או
 גתו יצו, עיסת, מטביל
 את אלו, כיצד
 לחבורה, הנה אוכל
 בחבורה וט [תרומה]
 באוכל
 בחבורה חורו שלמים
 וכיצד בזה הרשות ביד.
 וכן בחור ביד"ש, אבל
 (מחול) [שבטל] לא
 כדנתן הטובל לחבורה
 והחוקק לחבורה אסור
 לקדש. וטוביה גתו ובי
 אחד חנה תרומה ושני
 קודש עושה ביטט וז
 ו"חנ"י בית שמאי
 אומרים מביאין שלמים
 ואין סומכין עליהן שלמים
 ואם עולת ובית הלל
 כו'. אמר עובדי מחזיקין
 בשלמי חגיגה לסמוך.
 ובית שמאי אומרים
 כיצד חגיגה ואין סומכין
 עליה, ועולת ארייה אין

מקריבין כל עיקר ביט"ט.
ובית הלל אומרים במשאין
שלמים וסוכמן, ומקריבין
זולת ראיה ודבתי אן
עיר פרי רסק, אבל גדרים
ורבות דברי הלל אן
קריבין ביט"ט. וירושלמי
בשמי אומרים חותרה
סמכיל שלא כדרכה, ובית
הלל אומרים אל חותרה,
איוז היא שלא כדרכה
אמחול. אלא עיריה חל
מרים באשם מצורע
שסאן עליו מתחולל שם
יטאן, שלמי נצרה שסאן
עליון אמחול גורא, מה
פלגיו בשלמי חגיגה, ביש
לביה לה כלשמי נצרה,
וביה עברי לה כאשם
מצורע. אוקמה רבי יוחנן
אז דהנין נצרה (וירושלמי)
אין קריבין ביט"ט, גנאי
היא, ריש בן אלעזר תני,
שלמים שאין של יט"ט,
בשמי אומרים אל,
ביא בית הלל אומרים
מן מערב ייט"ט שחזון,
ונתובת דברי הלל אן

ו' צ"ט הטבילה הוא ללא הא השקה
יקח והדר אין מטבילין ועל כן רוב
צ"ט וסיפא בשבת ומפרשין ירשא
בית ומגא הטבילה והוא הדין להשקה
אמר עזרא מחלוקת ב' ואת
לצ"ש למה להו למימר טעמא
משום וחותם הא קאמרינן לקמן
משום לכס ולא לגבוה וי"ל משום
ללא טעמא לומר לה' כל דלה'
ומ"מ קשיא לצ"ה למה להו למימר
כל דלה' תיפוק ליה משום דאית להו
לצ"ה מתוך וכו' והוי שפיר דורך קאת
משום שלא יאמרו שלחן שלך מלא
ועל רבך ריקן דפררישת לעיל פ"ק
(ד' יב. סד"ה ה"ג) וי"ל משום שלא טעמא
לומר וחותם חג חגיגה אין עולה לא:
רבי

חשבתו נכרת מתוך מעשו
מי בפחות מכעדישה ואתא
לא מר סבר מדהא לא גמיר
גמיר הא הערב שמש גמיר:
וצה לעשות גתו על גב כדו
היה אוכל בחבורה זו ורוצה
ב"ש אומרים מביאין שלמים
ל אומרים *מביאין שלמים
בשלמי חגיגה לסמוך ועולת
ג לה' חגיגה אין עולת ראייה
ת דברי הכל אין קריבין ביו"ט
אין קריבין ביו"ט מתיבי אמר
ת הלל על עולה שאינה של
של יום טוב שקריבין ביו"ט
שלמים שאינן של יו"ט שבית
א תריץ ואימא הכי אמר ר'
הלל על עולה ושלמים שאינן
ן של יום טוב שקריבין ביו"ט
שמאי אומרים לא יביא וכות
למא תנאי היא דתני' שלמים
יום סומך עליהן מערב יו"ט
ביום טוב ושוחטין ביום טוב
אבל

וְאֵל כְּחַיִּי מִגְמֵר גְּמִיר וּבִכְהָ עֲסָקִין
 מִי וַחֲזִייו וּמִמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת גָּמוּ: **עוֹשֶׂה**
 וּמִיר עַל עַלְמוֹ וּלְהַטְבִּיל קִמְיִי מִחַיִּי
 הַיּוֹמָה אִזּוֹ כְּלִיו טַמְאִין וְטַבֵּל לַדֵּת
 חֲצוּרָה הַאֲחֵרֶת מִטְבִּיל בְּיוֹם טוֹב:
 מִשּׁוּם שְׁבוֹת שְׂבָכֵל כְּחוֹ הִיָּה סוּמָךְ
עוֹלוֹת. אִין מִצִּיאִין עוֹלוֹת חוּץ
 מִצִּיד (שְׁמוֹת יב') יִעֲשֶׂה לָסָב וְלֹא לְגִזְבוֹ:
 אִלּוּ וְלֹא אִפְלוּג צִדּוֹ אִלּוּ בְּכִמְיָתָן
 סִי אִזּוֹתוֹ חֲגִ' וְעוֹלָה שְׁנַחֲלָקוֹ אִף
 מוֹלָא יִרְאֻוּ פִּי רִיקָם (שְׁמוֹת כג):
 דִּיכּוֹל לְהִצִּיאֵן לְאַחֵר זְמַן וְאִף עַל
 יָם וְתַנּוּן עֶבֶר הָרֵגֵל וְלֹא חֲגִ אִינוּ
 גִּי כְּגוֹן נִדָּר וְנִדְבָה: **שְׂאִינָה קִרְבָּה**
 וְגוֹן חֲגִיגָה וּשְׁלָמִי שְׁמַחָה: **שְׁקִרְיָן**
 וְכו'. אִלְמָל שְׁלָמִים דְּנִדְרִים וְנִדְבוֹת
 יִתְמַל עוֹלָא כִּי הִהוּא סְבִירָא לִיָּה
מַחֲמָם יוֹם טוֹב. חֲגִיגָה וּשְׁמַחָה:
 אִבֵּל

מערב יו"ט בית שמאי אומרים סומך על
יהן ביום טוב ושוחטין ביו"ט, אבל נדרים
קריבין ביו"ט.

ואיבעצית אימא רבנן וכולה מתניתין בשבת:
תנו רבנן כלי שנממא מערב יום טוב אין
מטבילין אותו בין השמשות רבי שמעון
שזורי אומר אף בחול אין מטבילין אותו מפני
שצריך הערב שמש ותנא קמא לא בעי
הערב שמש אמר רבא אישכחניהו לרבנן
דבי רב דיתבי וקא אמרי ⁶במחשבתו נכרת
מתוך מעשיו קמפלגי והיכי דמי כגון דנקיט
מנא בדיה ורבה ואזיל בין השמשות
לאמטבוליה מר סבר רבא דקא רשמיש ואיזיל
מידע ידע דבעי הערב שמש וקא סבר מחמת

מלאכתו הוא דקרהיט ואמינא ליהו אנא נ
דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי כגון דא
לקמיה דרבנן לשיולי בפחות מכעדשה איממיו
הערב שמש נמי לא גמיר ומר סבר הא הוא ה
ומטבילין מגב לגב: סתנו רבנן כיצד מגב לגב
וכדו על גב גתו עושה כיצד מחבורה לחבור
לאכול מחבורה אחרת הרשות בידו: **מתני**
ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית
ועולות וסומכין עליהן: **גמ'** אמר עולא מחלל
ראייה ליקרב דבית שמאי סברי יוחנותם אות
לא וב"ה סברי לה: כל דלה' אבל נדרים ונד
וכן אמר רב אדא בר אהבה נדרים ונדברה
רבי שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי
יו"ט שאינה קרבה ביום טוב ועל שלמים ש
על מה נחלקו על עולה שהיא של יום טוב וע
שמאי אומרים לא יביא ובית הלל אומרים
שמעון בן אלעזר לא נחלקו בית שמאי וביה
של יו"ט שאין קריבין ביום טוב ועל שלמים
על מה נחלקו על עולה שהיא של יו"ט שבי
הלל אומרים יביא רב יוסף אמר תנאי שקלת
הבאים מחמת יו"ט ביום טוב בית שמאי א
וישוחטן ביו"ט ובית הלל אומרים סומך עלי

לא גמיר. ללא כתיב זהדיא כבעדשה אכל הערב שמש
 על גב כדו. מי שהיו כליו טמאין והטבילין לדעת
 וח"ו לחזור ולהטביל לשם גת והיה טבילה שניה הבא
 ואינה טבילה שהרי אינה ירידה: **בזהורה זו.** על פסוק
 וקאמרה מתני' דאם בא להחמיר ולהטביל כליו לש
 בהן אכילה אדם: **ואין סומכין עליהן.** שהסמיכה אסור
 אין רוכבין על גבי בהמה (לקמן דף ע"ב): **אכל**
 קבוע אכל עולת לא יציל לפי שאין בה אכילה הדיוט
עולה לאיני יקרב מתני' דמדורו ברה"ק נאכלים לא
 מפני שהן חוצות היום כדאמרין בחגיגה (דף ע"ג)
 הוא דקא שרו ב"ה מפני שהיא של יום טוב דנפקא
 היום כלל דברי הכל אין קרבין ואפי' שלמים וכ"ש ע
 כל שצעה שרו בה שמה יאסר ולא יקריבנה בשאר
 לקמן דמשום האי טעמא שרו לה: **שאינה של יום**
לה אדם ואפשר לאחר זמן: ועל שלמים שהן של י"ט
 זמן ברגל ואם יעבור הרגל בטל קרבנו: **ועל שלמים**
שקלם מעולא. וכי לא משכחת תנא דלמיר כעולא
 למירוח: **תנאי היא.** אשכחן תנא אחרינא דקאי כעולא

דם ביאת השמש, ובחול שפיר דמי,
ונטרה חול הוא. ור' שמעון שזורי
אלא משום דטרוד במלאכתו הוא

יביא, והאי תנא תני שלמים ה
ביו"ט, ובית הלל אומרים סומך

ואי צעית אימא רבי קמני לה וכולה
כבלי אבן שפיר דמי. ובספרים שלנו
התלמידים שגו בפירושה של סוגיא זו
דקמני משקים צי"ט קאמר ותנא רבי
ואין ראו לפרש כן לדרקורי רבי רב
דא"כ לימני קילתא ושמעין חמירתא
לשמעין הטובלה דמותרת צי"ט ואמא
אמינא דכל כן השקא אצל השתא
אחמיינו וצאנו אימא קאמר דורא

תורה אור השלם

וַחֲגַתְּם אֹתוֹ חֵג לַיְיָ.
שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי תַחֲגּוּ אֹתוֹ:
וּיְקָרָא כֵּן מֵא

מוסף רש"י

בין השמשות. מפני שהוא ספק בילה
 ונמצא דמטביל ב"ט: אף צחול אס
 אלו רואין אדם המטביל כלי בין
 השמשות אלו לריבין להחזירו ולמחות
 בירו מפני שצריך הערב שמש וזה
 המטביל כלי בזילה ודאי דעתו
 להשתמש ב' מיד ולא להמחין הערב
 שמש להחרי: וטעם קמא לא צעי
 כו'. בתמיה: אשכחתינו לרנן
 דבי רב. לתלמידים שבצית המדרש:
מעשיו. דקא רהיט במרווא: **מידע**
ידע דעני הערב שמש. והיינו דרהיט
 כסבור להספיק קודם יציאת היום
 וכשיראה שלא יספיק הואיל וצא
 למקוה גומר טבילתו וממתינא
 מלהשתמש ב' עד שיעריב שמשו
 למחר הלכך בין השמשות ב"ט אסור
 משום דמטביל ב"ט שלא לצורך אבל
 צחול לא מחיין ביה דמחשבטו ניכרת
 שלהערב שמשו הוא מתכוין ממור
 מעשיו של מרווא: **ידעו עמלא לא**
פליגי. דודאי ניכרת באיניש דעלמא
 והאי דאפליג ביה רבי שמעון
 שורר ואמר דלא אמרינן ביה שמשעון
 ניכרת מעמלא. **אידעת**
 שבלקט שאין אדם מוצא
 ליה. מנא אצרינא בפחות מכעדשה
 מן השרך ואחא לשיולי וכו': הא הוא

מוסף תוספות

א. וריבה אפילו עולה
הוצרך חג למעט עולה.
שיטה, ועיש"ע.

רבינו חננאל

זשלמי חגיגה מודו ז"ש בהצאתן
בהצאתן צעות ראייה ונהלן וההיה
אזל נדרים ונדבום. והאיל ואין זמנו
גב דחגיגה וראייה יש להן תשלומן
חייב באחריותו והכי מפרש בצריית
דאית זה תרמי לאיסורא אין זה
דאיכא תרמי להמירא אפילת אדם וי
לביה הלל קרפון קושא לעולא: והי
דאיטריבא לן לשנושא להך ממתי

ההכלי הטמא אלא עד שיעריב עליו השמש בתר טבילה, ולפיכך רה"ט לא טבול ביום טוב הוא דאסור שמצא מתקן מנא ביום טוב לחול, כי בעת שיעריב הטהור הא' דרה"ט בין השמשות, לאו משום דידע דלא מיטהר אלא בהערב השמש, כלומר לא יטהר

ז"ל דמ"ק סבר דלף דחזין ליה להאי גברא דלזיל לשוילי להסוא האו וכו' מן השקדן או מיטמא או לא היינו משום שאינו מפורש. (ב) נזיל וכו' צה"ה בע"ד מהל' יו"ט בשם רבינו ז"ל. (ג) דברי רבינו חזון מוכן לכאורה דהא ע"י טעילה שנית אפי' בחול שרי ושי' בערוך ערך נב (ב). ואולי ז"ל הביאם אצלנו בשם אבא"ל.